

[Ministeren for Grønland.]

fastsætte regler, hvorefter fiskeri på visse nærmere bestemte områder efter visse dyre-, fugle- og fiskearter samt med visse redskaber kan forbeholdes danske statsborgere med bopæl i Grønland, såfremt sådanne regler skønnes nødvendige af hensyn til det grønlandske fiskerierhvervs interesser. Endvidere kan det bestemmes, at danske statsborgere, der ikke er bosat i Grønland, kun må drive fiskeri på visse områder, såfremt der er truffet aftale med produktionsanlæg i land om hel eller delvis aftagelse af fangsten. Den nærmere udformning af disse regler er tænkt at skulle ske i samarbejde med Grønlands landsråd, og som et udgangspunkt vil jeg, som det fremgår af lovforslagets bemærkninger, forsøge at udarbejde et udkast til en bekendtgørelse, som respekterer de aftaler, som Grønlands landsråd har indgået med det færøske landsstyre om fiskeri ved Grønland, således at forstå, at de samme begrænsninger, som er fastsat i disse aftaler, indtil de måtte blive ændret, fortsat skal være gældende også for andre statsborgere, der ikke er bosat i Grønland. Forslaget er i øvrigt udarbejdet med den danske saltvandsfiskerilov som forbillede, og ifølge forslaget § 12 er det tanken ikke at sætte loven i kraft, før bekendtgørelse om den nærmere regulering af fiskeriet er udarbejdet og har været forelagt Grønlands landsråd, hvilket jeg agter gøre, når landsrådet samles i sommeren 1967.

De hidtidige regler for visse udenlandske fiskere, som traditionelt igennem en længere årrække har drevet fiskeri ved Grønland, opretholdes i den overgangstid, som er fastsat i de i dag gældende regler.

Lovforslaget har været forelagt de interesserede ministerier, som ikke har haft bemærkninger, ligesom Grønlands landsråd enstemmigt har givet forslaget sin tilslutning.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagets bemærkninger, tillader jeg mig at indstille lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Jeg skal endvidere tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov for Grønland om indførselsafgifter m. v.*

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, anvendes landskassens midler

til finansiering af en række opgaver, der er henlagt til Grønlands landsråd og de grønlandske kommunalbestyrelser, herunder først og fremmest opgaver inden for den sociale sektor. Herudover anvendes midlerne til dækning af udgifterne i forbindelse med landsrådets og kommunalbestyrelsernes administration.

Landskassens indtægter er for 1967 på grundlag af de gældende afgiftssatser budgetteret til 35 mill. kr., medens udgifterne er budgetteret til ca. 39 mill. kr. Når budgettet udviser et så betydeligt underskud, skyldes det foruden løn- og prisstigninger hovedsageligt øgede udgifter i forbindelse med udbygning af socialforsorgen samt øgede administrationsudgifter som følge af oprettelsen af et selvstændigt landsrådssekretariat.

For at skaffe landskassen den nødvendige indtægtsforøgelse til dækning af det budgetterede underskud, vedtog landsrådet på sin ordinære samling i 1966 at foreslå afgifterne på cigaretter, spiritus og hedvin forhøjet. Afgiftsforhøjelserne er med et uændret forbrug beregnet til at ville indbringe landskassen en årlig merindtægt på ca. 5,6 mill. kr. Landsrådet forventer imidlertid, at afgiftsforhøjelserne på spiritus og hedvin vil medføre en nedgang i spiritusforbruget, således at afgiftsforhøjelsen for disse varer delvis er begrundet i et ønske herom.

Idet jeg i øvrigt nærmere henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg fremhæve, at det af hensyn til landskassens vanskelige økonomiske situation vil være ønskeligt, at afgiftsforhøjelserne gennemføres så hurtigt, det er muligt. Jeg skal derfor tillade mig at anmode det høje ting om en hurtig behandling af lovforslaget.

Jeg skal endelig tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov for Grønland om pant.*

Forslaget er at betragte som et første skridt henimod en tinglysningsordning svarende til den danske.

Baggrunden for lovforslaget er et ønske om at skabe en almindelig ordning, hvorved lån ydet mod sikkerhed i fast ejendom og løsøre m. v. til erhvervsformål o. lign. såvel af det offentlige som af private låneinstitutioner, der måtte være interesseret i at

[Ministeren for Grønland.]
give lån i Grønland, kan registreres og konstateres på objektiv måde.

Et privat lånemarked er allerede under udvikling i Grønland, idet bl. a. en af vore sparekasser har etableret en filial i Godthåb, ligesom der inden for bankverdenen arbejdes på oprettelse af en fælles bank i landsdelen. Disse og andre private låneinstitutioner forudsættes at kunne imødekomme en væsentlig del af de stigende ønsker i Grønland om at kunne opnå lån ikke alene til anlæg, som hidtil i overvejende grad har været ydet af staten, men også til driften af erhvervsvirksomheder.

Med den vækst, der kan forudses i antallet af aftaler om lån mod sikkerhed i form af pant, stiger behovet for, at den indbyrdes rækkefølge af disse panterettigheder kan konstateres på objektiv måde gennem offentlige myndigheders medvirken.

Efter det foreliggende lovforslag skal for fremtiden såvel offentlige som private lån registreres for at nyde fortrinsret over for kreditorforfølgning og senere omsætnings-erhververe. Herved kan långivere og omsætningserhververe sikre sig mod, at ukendte panterettigheder kan forringe deres stilling.

Grønlands landsret påbegyndte i 1961 forsøgsvis en registrering af rettigheder over fast ejendom og løsøre inden for Godthåb retskreds.

Denne registreringsordning indebærer ikke de almindelige retsvirkninger, der er knyttet til tinglysning, og forsøget må nærmest betragtes som udtryk for et ønske om at vænne befolkningen til at forstå registreringens betydning, d. v. s. opnåelse af bevis sikring, selv om denne registrering ikke kunne fortrænge tidligere uregistrerede rettigheder.

Siden ordningens indførelse har registrering af panterettigheder vundet almindelig udbredelse i Godthåb, og forsøget er derfor udstrakt til visse retskredse også uden for Godthåb. Ordningen har indeholdt mulighed for, at også adkomster i et vist omfang kan registreres.

Tiden til at gå et skridt videre mod en tinglysningsordning som den danske anses nu for inde. For at undgå at afskære ældre panterettigheder, hvilket ville kræve en indkaldelse af alle adkomster og andre ældre rettigheder, går det foreliggende forslag dog

alene ud på, at pant, der stiftes efter lovens ikrafttræden, skal registreres for at nyde retsbeskyttelse mod pant og retsforfølgning, der registreres senere.

Lovforslaget er udarbejdet af det grønlandske lovudvalg og er tiltrådt af Grønlands landsråd.

Idet jeg i øvrigt med hensyn til lovforslagets enkeltheder henviser til bemærkningerne til forslaget, skal jeg tillade mig at anbefale lovforslaget til det høje tings villige behandling.

Handelsministeren (Tyge Dahlgaard):
Herved har jeg den ære for det høje folketing at fremsætte forslag til konkurrencelov og forslag til lov om ændring i lov om indseende med priser.

Konkurrenceloven skal afløse lov om uretmæssig konkurrence og varebetegnelse, der senest er optrykt ved lovebekendtgørelse nr. 145 af 1. maj 1959, og som er optaget som bilag til lovforslaget.

Den første egentlige konkurrencelov fik vi i 1912, og den lov, der gælder i dag, bygger på væsentlige punkter på 1912-loven.

Baggrunden for denne lovgivning var erhvervslivets — især butikshandelens og håndværkets — ønske om at få etableret en beskyttelse mod illoyal konkurrence. Den stigende industrielle produktion af forbrugsgoder og den heraf følgende forøgede vareomsætning havde skærpet salgskonkurrencen, og gennem forskellige reklameforanstaltninger var der opstået nye muligheder for at påvirke det købende publikum. Tilsvarende udvikling var foregået i andre europæiske lande, og Tyskland, der var foregangsland på dette lovgivningsområde, gennemførte i 1909 en konkurrencelov, som kom til at danne forbillede for lignende lovgivning bl. a. i de nordiske lande.

I Danmark nedsatte regeringen i 1909 en kommission, der skulle give udkast til en konkurrencelov, og på grundlag af det udkast, som kommissionen afgav, gennemførtes konkurrenceloven af 1912. I overensstemmelse med udenlandske forbilleder kom loven til at indeholde en bestemmelse om urigtige varebetegnelser samt en række regler om særlige konkurrencemetoder: salg af konkurs-, akkord- eller dødsbovarer, auktionssalg, udsalg, tilgift og undersalg. Det var et afgørende punkt i loven, at over-